

پنجشنبه 17 شهریور 9 شوال 8 Sep

افتادن زودگذر تبریز به دست سلطان سلیم عثمانی ...

افتادن زودگذر تبریز به دست سلطان سلیم عثمانی

هفتم سپتامبر سال 1514 (16 شهریور) نظامیان عثمانی وارد تبریز شدند. این یگانها به فرماندهی مستقیم سلیم اول سلطان عثمانی 23 آگوست (15 روز پیش از آن) در دشت چالدران نیروهای شاه اسماعیل صفوی را شکست داده بودند. سلطان سلیم و نظامیانش بر اثر حملات غیر منظم (چریکی) نیروهای شاه اسماعیل و مقاومت مردم تبریز نتوانستند مدت طولانی در این شهر بمانند و بیرون رفتند. جنگ چالدران بزرگترین و آخرین جنگ بزرگ توپ و تفنگ در برابر شمشیر و کمان بود و موثران معاصر بمباران اتمی هیروشیما و ناگازاکی در نیمه اول آگوست 1945 را با آن مقایسه می کنند که جنگ اتمی در برابر اسلحه متعارفی (توپ و تفنگ) بود و هر دو جنگ در ماه آگوست صورت گرفته بود.

هدف عمده سلطان سلیم از حمله به ایران؛ جلوگیری از گسترش شیعه اثنی عشری که مذهب رسمی ایرانیان اعلام شده بود به متصرفات عثمانی و پیوستن شیعیان قلمرو عثمانی به دولت تازه تاسیس صفوی ایران بود. هدف دیگر سلطان سلیم از تعرض به ایران، ضمیمه کردن مناطق گردنشین شمال غربی ایران و محل سکونت ترکمانان (بقایای سلجوقیان و ... در عراق امروز) به قلمرو خود و نیز مانع از گسترش و رشد «#171؛ایرانیسم» بود که با روی کار آمدن شاه اسماعیل صفوی دوباره سر بلند کرده بود.

سلطان سلیم به دو هدف اول خود از این عملیات نظامی رسید، ولی مسئله ای به نام کردستان ترکیه به وجود آورد که دولت ترکیه اینک (قرن 21) دچار آن است. صفویان که تا زمان جنگ چالدران بکار بردن اسلحه آتشین را خلاف آیین جوانمردی می پنداشتند از آن پس به فکر مسلح کردن خود به توپ و تفنگ افتادند که شاه عباس یکم به آن تحقق بخشید.

درخواست و ثوق الدوله (به اشاره لندن) از انگلستان و روسیه!

16 شهریور 1294 (7 سپتامبر 1915) و ثوق الدوله رئیس الوزراء وقت (برادر قوام السلطنه و پدر زن دکتر علی امینی) که شهرت به انگلوفیل بودن (هوداری از انگلستان) داشت از دو دولت انگلستان و روسیه که سرگرم تکمیل اجرای قرارداد سن پترزبورگ (تقسیم ایران به دو منطقه نفوذ) بودند و خواسته بودند که مالیه و ارتش ایران را زیر کنترل بگیرند خواست که فعلا این کار را به تعویق اندازند. گفته شده است که و ثوق الدوله به اشاره لندن درخواست تعویق آن تصمیم را کرده بود زیرا بر لندن یقین حاصل شده بود که روسیه در جنگ جهانی اول که از سال پیش از آن آغاز شده بود پیشرفتی نخواهد داشت و قدرت سابق را از دست خواهد داد و در نتیجه، انگلستان دیکته گر اصلی در ایران خواهد بود.

درباره نامگذاری ماه سپتامبر: واژه هفتم بر ماه نهم!

هفتم سپتامبر سال 1582 (و یک ماه پیش از تکمیل اصلاح تقویم میلادی و به اجرای گذاردن تقویم تازه - یونیورسال = گریگوری)، کمیسیون رفورم تصمیم گرفت که ماه نهم میلادی نام باستانی اش را که سپتامبر (هفتم) است حفظ کند. #171؛سپتامبر بیش از دو هزار سال پیش و هنگام تنظیم تقویم ژولیان، از دو واژه سانسکریت (هندی) و برگرفته از یک کتاب دینی هندوها ساخته شده است: #171؛سپت» به معنای رقم 7 و #171؛امبر» یعنی آسمان. در آن زمان، سپتامبر ماه هفتم بود و سال رومی قدیم که تقویم میلادی برپایه آن تنظیم شده است به اقتباس از ایرانیان از مارس (21 تا 24 مارس) مصادف با نوروز ما و آغاز بهار شروع می شد. تقویم تازه میلادی (که جهانی شده است) در قرن شانزدهم توسط یک ایتالیایی به نام دکتر لیلیو (لیلیوس) تنظیم شد و چون پاپ وقت، گریگوری سیزدهم، بر آن صحنه نهاد به تقویم گریگوری موسوم شده است. این تقویم از چهارم اکتبر سال 1582 به اجرا درآمده و جای تقویم ژولیان را گرفته است.

نبرد #171؛بورودینو» و تکرار تاریخ

ناپلئون بناپارت که برای تصرف روسیه و سپس از راه ایران تصرف هند و خارج ساختن آن از دست انگلستان وارد روسیه شده بود هفتم سپتامبر 1812 ارتش روسیه را در منطقه #171؛بورودینو» واقع در 112 کیلومتری غرب مسکو درهم شکست و هفت روز بعد وارد مسکو شد. نیروهای هیتلر 129 سال بعد در همین محل یک بار دیگر ارتش روسیه (شوروی) را شکست دادند. هدف هیتلر هم خارج ساختن خاور میانه و هند از دست انگلستان از طریق ایران و با کمک دولت تهران بود.

سالروز پیروزی #171؛بویاکا» و آغاز پایان استعمار اسپانیا در قاره آمریکا

هفتم سپتامبر سالروز پیروزی سیمون بولیوار - انقلابی بنام بر سپاه استعمارگر اسپانیاست در نبرد #171؛بویاکا» که در سال 1819 روی داد. محل نبرد دامنه کوههای آندز و کنار رود #171؛تیتینونوس» در گراندای نو (کشور کلمبیای امروز) بود. این پیروزی به فرار نایب السلطنه اسپانیا به اروپا منجر شد و مقدمه استقلال کلمبیا، ونزوئلا، اکوادور، پرو، بولیوی و .... بوده است. استعمار اسپانیا در قاره آمریکا از سال 1492 (و با ورود کریستوفر کلمبوس = کریستف کلمب) به قاره غربی آغاز شده بود. سالروز نبرد بویاکا در کشورهای اسپانیایی زبان قاره آمریکا جشن گرفته می شود.